

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

2024 m. gegužės 14 d. Nr. KA - 4

Kelmė

Auditas atliktas vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus 2023-08-28 pavedimą Nr. TK2 – 4

Auditą atliko

Kontrolės ir audito tarnybos patarėja Neringa Dirmeikienė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kelmės rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.kelme.lt

TURINYS

TURINYS	2
SANTRAUKA	3
IŽANGA	6
AUDITO REZULTATAI.....	8
SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS.....	8
Veiklos ataskaitų vertinimas	8
Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.....	9
Savivaldybės 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas	9
Savivaldybės veiklos finansiniai rezultatai	12
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS	14
Savivaldybės biudžeto vykdymas.....	14
Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai.....	17
SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO BEI NAUDOJIMO VERTINIMAS	18
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	23
PRIEDAI.....	25
1 priedas.....	25
2 priedas.....	26
3 priedas.....	29

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimą.

Audito tikslai:

- ❖ įvertinti Kelmės rajono savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- ❖ įvertinti Kelmės rajono savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

Veiklos ataskaitų vertinimas

Metinės veiklos ataskaitos, kurias pateikė VSS, išskyrus Administraciją ir BĮ Kelmės Aukuro pagrindinę mokyklą, turiniu neatitiko LR Vyriausybės nutarimu patvirtinto Aprašo¹ reikalavimų. Biudžetinių įstaigų veiklos ataskaitose pateikta informacija neaiški, nesuteikia informacijos apie subjekto veiklos tikslų įgyvendinimą, neorientuota į vartotojų poreikius.

Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės MBVAR duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolinius įsipareigojimus bei mokėtinas sumas neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Savivaldybės MBVAR parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis iš kurių jis sudarytas.

Finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje – apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą: vietinės reikšmės kelius. Atlikdami auditus ankstesniais metais, nustatėme, kad Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita nėra teisinga.

Atlikę audito procedūras šiais metais, nustatėme, kad vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniai matavimai ir teisinė registracija vykdoma, tačiau dar liko nepamatuotų ir neįteisintų vietinės reikšmės kelių. 2023 metais finansinės apskaitos duomenys buvo tikslinami, tačiau Kelmės rajono Savivaldybės tarybos vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašas² nėra laiku tikslinamas, o vietinės reikšmės kelių (gatvių) metinė inventorizacija buvo atlikta formaliai: keliai apskaityti ne su visais elementais pagal kelių įstatymą, t. y., įvairios aikštelės, stotelės, pėsčiųjų perėjos – atskirai; kai kuriems keliams užregistruoti keli turto vienetai bei kaip minėta dar ne visiems vietinės reikšmės keliams (gatvėms) buvo atlikta techninė inventorizacija ir jie įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.

Savivaldybės veiklos finansiniai rezultatai

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-02-13 nutarimu patvirtintas viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 11; 12;13 p.

² Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-273 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

Ataskaitiniais metais³, lyginant su 2022 metais, 15 117,96 tūkst. Eurais padidėjo Savivaldybės turtas bei ta pačia suma finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies balansinė vertė: nuo 111 510,69 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 126 628,65 tūkst. eurų 2023-12-31. Savivaldybės 27 952,49 tūkst. eurų finansinį turtą ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė: investicijos į kontroliuojamus ir asocijuotuosius subjektus. Per 2023 m. finansinis turtas padidėjo 8 298,74 tūkst. eurų.

Savivaldybės įsipareigojimai padidėjo 6 540,26 tūkst. eurų - nuo 8 633,87 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 15 174,13 tūkst. eurų 2023-12-31; 3 040,6 tūkst. eurų padidėjo ilgalaikiai finansiniai, ir 3 49,66 tūkst. eurų padidėjo trumpalaikiai; nuo 5 381,64 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 8 881,30 tūkst. Eurų 2023-12-31.

Savivaldybės finansinę būklę 2023 m. gruodžio 31 d. parodo grynojo turto rodiklis, o finansinės būklės pokyčius – grynojo turto pasikeitimai. Viešojo sektoriaus grynasis turtas – turto dalis, likusi iš viešojo sektoriaus subjekto turto atėmus visą įsipareigojimų vertę ir finansavimo sumas⁴. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės grynasis turtas sudarė 54 323,66 tūkst. eurų, kuris, lyginant su ataskaitinio laikotarpio pradžia, padidėjo 5 021,49 tūkst. eurų.

Savivaldybės biudžeto vykdymas

2023 m. gruodžio 31 d. patikslintas bendras rajono savivaldybės biudžeto pajamų planas buvo 48 138,2 tūkst. Eur. 2023 m. iš viso gauta 51 743,2 tūkst. Eur pajamų, paskolų paimta 3 812,5 tūkst. Eur. Bendras rajono biudžeto pajamų planas įvykdytas 107,5 proc., arba gauta 3 605,0 tūkst. Eur daugiau nei planuota. Lyginant su praėjusiais 2022 metais, pajamų gauta 6361,6 tūkst. Eur daugiau.

Savivaldybės 2023 m. biudžeto patikslintas išlaidų planas – 55 747,3 tūkst. Eur., faktiškai patirta 54 648,7 tūkst. Eur išlaidų, planas įvykdytas 98,0 proc. Išlaidų planas viršijo pajamų planą, nes 3 948,2 tūkst. Eur išlaidos planuotos iš skolintų lėšų ir 3 660,9 tūkst. Eur praėjusių metų lėšų likučių buvo panaudoti biudžetinių įstaigų įsiskolinimui dengti ir ilgalaikėms paskoloms gražinti. 2023 metus lyginant su 2022 metais savivaldybės biudžeto išlaidos padidėjo 8 129,8 tūkst. Eur (arba 17,5 proc.).

Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2023-12-31 sudarė 6715,56 tūkst. Eur, lyginant su 2022-12-31 buvusiu 3773,92 tūkst. Eur suma, padidėjo 2941,64 tūkst. Eur, arba 77,94 proc. Savivaldybė 2023 m. laikėsi nustatytų skolinimosi limitų.

Užtikrinta, kad būtų įgyvendinta 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 3 d. nuostata - 2024-01-01 esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2023-01-01 įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti). Pažymėtina, kad 2022 m. šio įstatymo reikalavimo Savivaldybė nesilaikė.

Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais

Darbo apmokėjimo ir turto valdymo srityse nenustatėme reikšmingų pažeidimų, kurie turėtų įtakos metinių ataskaitų rinkinio sudarymui. Pateikiame nustatytus neatitikimus dėl kitų dalykų:

- neužtikrinamas tinkamas asmens duomenų saugumas;

³ Savivaldybės veiklos finansiniai rodikliai nagrinėjami pagal Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis.

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

- kai kuriose įstaigose neskelbiami asmens duomenų apsaugos pareigūnai ir asmenys atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą;
- Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašo nuostatos nebuvo vykdomos, o pats tvarkos aprašas nebeatitinka LR vietos savivaldos įstatymo reikalavimų;
- sutartys, kurias privaloma viešinti, neviešinamos CVP IS tvarkos aprašo nustatyta tvarka;
- dėl LR želdynų įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

Rekomendacijos

<i>Administracijai</i>	
1. Parengti gaires VSS veiklos ataskaitų rengimui, kad būtų užtikrintas informacijos aiškumas, atitikimas keliamiems reikalavimams ir orientuota į vartotojų poreikius.	
2. Siekiant užtikrinti tinkamą BDAR reikalavimų ir organizacinių ir techninių asmens duomenų saugumo priemonių įgyvendinimą, atnaujinti Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politiką, vadovaujantis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos rekomendacijomis.	
3. Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo nuostatomis, interneto svetainėje paskelbti kontaktinius duomenis asmens, atsakingo už duomenų apsaugos įgyvendinimą.	
4. Užtikrinant tinkamą asmens duomenų apsaugą, Savivaldybės kontroliuojamuose viešojo sektoriaus subjektuose, paskirti atsakingą asmenį, kuris vykdytų nuolatinę įstaigų stebėseną šioje srityje.	
5. Imtis konkrečių priemonių darbuotojų, įstaigose atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, ir atsakingų už VPIDĮ kontrolę ir priežiūrą, kompetencijos didinimui, t. y., organizuoti mokymus, teikti konsultacijas ar kt.	
6. Atnaujinti Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašą pagal LR vietos savivaldos įstatymo pakeitimus.	
7. Parengti tvarką pagal kurią informacija apie Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių vykdymą bus teikiama Merui, Tarybos komitetams.	
8. Siekiant įgyvendinti LR želdynų įstatymo nuostatas, interneto svetainėje skelbti privalomą informaciją pagal įstatymo nuostatas.	
<i>Įstaigoms</i>	
Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo nuostatomis, interneto svetainėje paskelbti kontaktinius duomenis asmens, atsakingo už duomenų apsaugos įgyvendinimą.	Kelmės rajono savivaldybės administracija Kelmės Algirdo Lipeikos menų mokykla Kelmės specialioji mokykla Kelmės kultūros centras BĮ Kelmės rajono finansinės apskaitos centras VšĮ Kelmės rajono psichikos sveikatos centras VšĮ Kelmės sporto centras UAB „Kelmės vietinis ūkis“ UAB „Kelmės autobusų parkas“
Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo nuostatomis, interneto svetainėje paskelbti informaciją apie paskirtą asmenį už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje.	BĮ Kelmės rajono priešgaisrinės saugos tarnyba UAB „Kelmės vietinis ūkis“ (pateikta nebeaktuali informacija) UAB „Kelmės autobusų parkas“ Kelmės rajono socialinių paslaugų centras
Siekiant užtikrinti sutarčių, kurias privaloma viešinti, viešinimą CVP IS tvarkos aprašo nustatyta tvarka, paskirti atsakingą asmenį už	VšĮ Kelmės ligoninė Šaukėnų kultūros ir amatų centras Kelmės švietimo pagalbos tarnyba Kelmės „Aukuro“ vidurinė mokykla Kelmės

sutarčių viešinimą bei paviėšinti ir anksėiau sudarytas sutartis.	Algirdo Lipeikos menų mokykla Kelmės švietimo pagalbos tarnyba Kelmės Jono Graičiūno gimnazija Kelmės specialioji mokykla Kelmės krašto muziejus
---	--

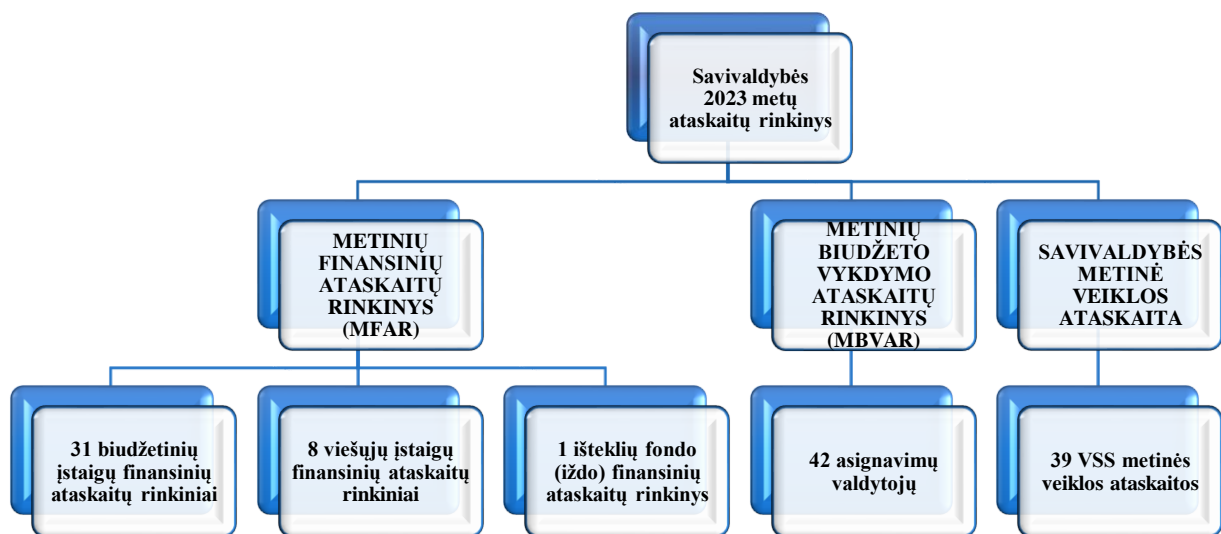
IŽANGA

Auditas atliktas pagal Kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. ir 2024 m. veiklos planus, vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. rugpjūčio 28 d. pavedimu Nr. TK2-4. Auditą atlikome pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, Valstybės kontrolės patvirtintas metodikas ir kitus teisės aktus. Audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiama audito išvadoje, kuri teikiama Savivaldybės tarybai.

Audituojamas subjektas – Kelmės rajono savivaldybės grupė, kurią sudaro Savivaldybės administracija ir Savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių biudžeto ir finansinių ataskaitų duomenys konsoliduojami rengiant 2023 metų Savivaldybės ataskaitų rinkinį.

Audituojamas laikotarpis – 2023 m.

1 pav. Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinys

Savivaldybės MFAR – 40 savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) ataskaitos (31 biudžetinė įstaiga, 8 viešosios įstaigos, priskiriamos prie VSS bei administruojamas išteklių fondas (iždas)). Konsoliduojamų VSS sąrašas pateikiamas 2 priede „Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas“. Taip pat šiame ataskaitų rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas: 3 kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės: UAB „Kelmės autobusų parkas“, UAB „Kelmės vanduo“, UAB „Kelmės vietinis ūkis“.

Visi viešojo sektoriaus subjektai finansinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Savivaldybės grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Savivaldybės MBVAR rengiamas remiantis Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. MBVAR sudarytas iš 42 biudžetinių įstaigų ataskaitų. Asignavimų valdytojų, įeinančių į Savivaldybės MBVAR sudėtį, sąrašas pateiktas 2 priede.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos Savivaldybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimo sistemoje – Finansų valdymo ir apskaitos sistemoje Biudžetas^{vs}.

Vertinome 2023 m. Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtaką tam tikroms biudžeto vykdymo ir apskaitos sritims, atlikome audito procedūras. Vertintos sritys atrinktuose subjektuose pateiktos 2 priede. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes. Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas audito metu, sąrašas pateiktas 2 priede. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų iškraipymų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimtiems sprendimams.

AUDITO REZULTATAI

SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Veiklos ataskaitų vertinimas

Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašas⁵ (toliau – Aprašas) reglamentuoja metinių veiklos ataskaitų rengimą. Apraše⁶ nustatyta VSS metinės veiklos ataskaitos, subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos rengimo tvarka, forma, už grupės veiklos ataskaitų parengimą atsakingi VSS ir detalizuojama, kokia informacija teikiama veiklos ataskaitoje, grupės veiklos ataskaitoje, t. y., *subjekto vadovo pranešimas; informacija apie subjekto veiklos tikslų įgyvendinimą; nusistatyti ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų vertinimo rodikliai; veiklos rezultatų vertinimo rodiklių planuotų reikšmių ir ataskaitinio laikotarpio vertinimo rodiklių rezultatų lyginamoji analizė, įtraukiant ir praėjusių ataskaitinių laikotarpių rezultatus; kita informacija, kurią nustatyta pateikti veiklos ataskaitoje pagal subjekto veiklą reglamentuojančius teisės aktus, ir kita svarbi su subjekto veikla susijusi informacija.*

Viešojo sektoriaus subjektai, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga teikia papildomą informaciją apie viešosios įstaigos kiekvieno vadovaujamas pareigas einančio asmens atlyginimą per ataskaitinius metus, apie kiekvieną per ataskaitinius metus sudarytą reikšmingą sandorį, apie per ataskaitinius metus su susijusiomis šalimis sudarytus sandorius.

Audito metu vertinta, ar veiklos ataskaitose pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis⁷, ar metinės veiklos ataskaitos savo turiniu atitinka LR Vyriausybės nutarimu patvirtinto Aprašo⁸ reikalavimus.

Metinės veiklos ataskaitos, kurias pateikė VSS, išskyrus Administraciją ir BĮ Kelmės Aukuro pagrindinę mokyklą, turiniu neatitiko LR Vyriausybės nutarimu patvirtinto Aprašo⁹ reikalavimų. Biudžetinių įstaigų veiklos ataskaitose pateikta informacija neaiški, nesuteikia informacijos apie subjekto veiklos tikslų įgyvendinimą, neorientuota į vartotojų poreikius. Veiklos ataskaitose pateikta per daug papildomos informacijos, kuri nėra aktualiai vartotojams, *pvz., kai kurios švietimo įstaigos¹⁰ savo veiklos ataskaitose pateikė vadovų veiklos vertinimo dokumentus, o veiklos ataskaitas parengė pagal Valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo nuostatų¹¹*

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-02-13 nutarimu patvirtintas viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašas.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-02-13 nutarimu patvirtintas viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašas.

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 3 ir 4 d.;

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-02-13 nutarimu patvirtintas viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 11; 12; 13 p.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-02-13 nutarimu patvirtintas viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos ataskaitos, viešojo sektoriaus subjektų grupės metinės veiklos ataskaitos ir valstybės pažangos ataskaitos rengimo tvarkos aprašo 11; 12; 13 p.

¹⁰ BĮ Kelmės Jono Graičiūno gimnazija, BĮ Kelmės specialioji mokykla, BĮ Kelmės rajono Kražių Žygimanto Liaukšmino gimnazija, BĮ Kelmės rajono Pakražančio gimnazija, BĮ Kelmės Kražantės progimnazija, BĮ Kelmės Kūlverstuko lopšelis – darželis.

¹¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. V-279 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-130 redakcija).

1 priedą. Ne visos viešosios įstaigos¹² pateikė papildomą informaciją, susijusia su kiekvieno vadovaujančias pareigas užimančio darbuotojo metiniu atlyginimu.

Savivaldybės veiklos ataskaita

Mes įvertinome 2023 metų Kelmės rajono savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis ir įsitikinome, kad jie atitinka savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis. Neturime reikšmingų dalykų, kuriuos turėtume pateikti audito ataskaitoje.

Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės MBVAR duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolinius įsipareigojimus bei mokėtinas sumas neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme.

Savivaldybės MBVAR parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis iš kurių jis sudarytas.

Savivaldybės 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

VSS finansinę apskaitą turi tvarkyti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹³ (toliau – VSAĮ) ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).

Pagal Finansų ministro patvirtintą 2023 metų konsolidavimo schemą¹⁴, Kelmės rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 40 viešojo sektoriaus subjektų. Į finansinių ataskaitų rinkinį yra įtrauktos savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos už 2023 metus: 31 biudžetinės įstaigos, 6 viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamų prie viešojo sektoriaus subjektų, viešosios įstaigos Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras, viešosios įstaigos Kelmės sporto centras ir Kelmės rajono savivaldybės išdo.

Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2023 m. konsolidavimo schemoje, pateikė duomenis viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS¹⁵).

Savivaldybės metinis finansinių ataskaitų rinkinys į VSAKIS pateiktas nustatytais terminais. Konsoliduojantis subjektas, vadovaudamasis LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį Kontrolės ir audito tarnybai pateikė laiku.

Audito metu nustatyta, kad VSS pateiktus finansinių ataskaitų rinkinius tikrina atsakingas darbuotojas, kontroliuoja jų teisingumą ir ar pagal patvirtintus VSAFAS yra pateiktos visos reikiamos formos ir priedai.

Rengiant finansinių ataskaitų rinkinį, konsoliduojamos savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos. Visi viešojo sektoriaus subjektai 2023 metais pateikė finansinių ataskaitų duomenis konsolidavimui. Konsolidavimas buvo vykdomas sudedant finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminuojant konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus. Parengtą 2023 m. Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinį tikrinome ir analizavome šiais aspektais: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, ar pateikta visa reikiama

¹² VšĮ Kelmės sporto centras, VšĮ Šaukėnų ambulatorija, VšĮ Kelmės turizmo ir verslo informavimo centras.

¹³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gruodžio 29 d. Nr. 1K-423.

¹⁵ Viešojo sektoriaus atskaitomybės konsolidavimo informacinė sistema.

informacija, pateiktų duomenų ženklus, duomenų išeliminavimą, turto paskirtis, finansavimo šaltinius.

Atlikus metinių finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – FAR) informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa VSAFAS reikalaujama informacija. Pagal Finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas neištaisytų klaidų nenustatėme.

Atliekant Savivaldybės 2023 m. FAR audito procedūras, audituotos šios ataskaitos, jų straipsniai: Konsoliduotosios Finansinės būklės ataskaitos (toliau – FBA) eilės C. „Trumpalaikis turtas“ straipsnio III.5. „Sukauptos gautinos sumos“: 2023 metų konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitos struktūroje didžiausią dalį, t. y., 81,74 proc. sudaro Kelmės rajono savivaldybės išdo sukauptos gautinos sumos; 18,15 proc. sudaro Kelmės rajono savivaldybės administracijos. 2023 m. Konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje teisingai nurodytos sukauptos gautinos sumos. Palyginus Aiškinamajame rašte nurodytas sumas, neatitikimų nenustatyta.

Konsoliduotosios FBA eilės D. „Finansavimo sumos“: Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje finansavimo sumos iš valstybės biudžeto sudarė 30 800,55 tūkst. eurų. Finansavimo sumų iš savivaldybės biudžeto konsoliduotose ataskaitose neturi likti – visos sumos yra eliminuojamos derinamose ir nederinamose operacijose. Finansavimo sumų likutis iš Europos Sąjungos lėšų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 25 480,04 tūkst. eurų, iš kitų šaltinių – 850,26 tūkst. eurų. Nustatyta: Patikrinus, ar teisingai 2023-12-31 administracijos Didžiosios knygos sąskaitų likučiai perkelti į 2023-12-31 Finansinės būklės ataskaitą, neatitikimų nenustatyta.

Konsoliduotosios FBA eilės C. „Trumpalaikis turtas“, straipsnio V. „Pinigai ir pinigų ekvivalentai“: Pinigai ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2023-12-31) sudarė 5 898,08 tūkst. eurų. Palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, piniginės lėšos padidėjo 317,40 tūkst. Eurų. Didžiąją dalį pinigų ir pinigų ekvivalentų likučio sudaro: 709,35 tūkst. eurų VŠĮ Kelmės ligoninės pinigų likutis; 582,99 tūkst. eurų VŠĮ Kelmės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro; 222,29 tūkst. eurų VŠĮ Tytuvėnų PSPC; 176,25 tūkst. eurų Kelmės BPGC; 101,00 tūkst. eurų Kelmės rajono savivaldybės administracijos; 30,67 tūkst. eurų VŠĮ Kelmės PSC. Savivaldybės biudžeto (išdo) lėšų likutis 3801,26 tūkst. eurų. Nustatyta: 2023 m. Konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje teisingai pateikti Viešojo sektoriaus subjektų pinigų ir pinigų ekvivalentų duomenys. Palyginus 2023 m. Aiškinamajame rašte nurodytas Viešojo sektoriaus subjektų pinigų ir pinigų ekvivalentų sumas, neatitikimų nenustatyta.

2023 m. Konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos eilutės F. „Grynasis turtas“, straipsnio III.1. „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ nurodyti per visus ataskaitinius laikotarpius iki einamojo ataskaitinio laikotarpio sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką duomenys. Straipsnyje „Sukauptas perviršis ar deficitas“ rodoma einamųjų metų perviršio ar deficito ir sukaupto ankstesnių metų perviršio ar deficito suma. Straipsnyje "Ankstesnių metų perviršis ar deficitas" rodomas per visus ataskaitinius laikotarpius iki einamojo ataskaitinio laikotarpio sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką. Einamojo ataskaitinio laikotarpio sukauptas perviršis ar deficitas sudaro 4 694,18 tūkst. eurų. Nustatyta: 2023 m. Konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje teisingai pateikti Viešojo sektoriaus subjektų perviršio ar deficito duomenys.

Konsoliduotosios Veiklos rezultatų ataskaitos (toliau – VRA) eilutės E. „Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas“. Savivaldybės biudžeto finansinės ir investicinės veiklos pajamos 2023 m. sudarė 105,42 tūkst. eurų, sąnaudos – 189,07 tūkst. eurų. Atlikus audito procedūras nustatyta, kad 2023 m. Konsoliduotoje veiklos rezultatų ataskaitoje teisingai pateikti Viešojo sektoriaus

subjektų finansinės ir investicinės veiklos rezultatų duomenys. Palyginus 2023 m. Aiškinamajame rašte nurodytos Viešojo sektoriaus subjektų finansinės ir investicinės veiklos rezultatų sumos neatitikimų nenustatyta.

Konsoliduotosios VRA eilutės B. Pagrindinės veiklos sąnaudos“: Savivaldybės konsoliduotoje veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos rodomos pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos¹⁶ trečiajame skyriuje „Valstybės funkcijų klasifikacija“ nustatytas pagrindines valstybės funkcijas. Per 2023 m. iš viso buvo padaryta 78 405,75 tūkst. eurų pagrindinės veiklos sąnaudų. Viešojo sektoriaus subjektai darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms apskaičiuoti patyrė 38 797,18 tūkst. eurų sąnaudų (49,48 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų). Informacija apie sąnaudas Savivaldybės administracija išsamiai pateikė Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Nustatyta, kad 2023m. Konsoliduotoje veiklos rezultatų ataskaitoje teisingai pateikti Viešojo sektoriaus subjektų finansavimo pajamų duomenys. Palyginus 2023 m. Aiškinamajame rašte nurodytas Viešojo sektoriaus subjektų finansavimo pajamų sumas, neatitikimų nenustatyta.

Remiantis VSS tarpusavio sandorių suderinimo pažyma, galime daryti išvadą, kad Savivaldybės 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinys pateiktas suderinus visus sandorius. Rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas. Kontrolės procedūros veikia, VSAKIS užtikrina, kad tinkamai sutikrintos ir atliktos kontrolės procedūros.

Savivaldybės FAR duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų duomenų, Savivaldybės FAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turta, sąnaudas.

Savivaldybės administracija savo dydžiu yra reikšmingiausias grupės subjektas, todėl Savivaldybės administracijai audito metu skyrėme daugiausia dėmesio. Pastebime, kad kiekvienais metais Savivaldybės ataskaitose nustatome turto duomenų iškraipymus. Kai kurios problemos tęsiasi kelerius metus – pvz., apskaitant vietinės reikšmės kelius. Be to, inventorizacija atliekama netinkamai, perrašant duomenis iš apskaitos registru, neapžiūrint turto vienetų jų buvimo vietoje, nefiksuojuant jų būklės – neužtikrinamas apskaitos duomenų patikimumas, vidaus kontrolė veikia neefektyviai.

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje – apskaitant ilgalaikį materialųjį turta: vietinės reikšmės kelius.

Pateikiame audito metu nustatytus ir audito metu neištaisytus finansinių ataskaitų duomenų vertinimo prasme reikšmingus pastebėjimus, klaidas bei teisės aktų pažeidimus.

Dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinės registracijos ir sąrašo tikslinimo

LR kelių įstatymo 4 straipsnio 3 d. nurodo, kad: „vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims“.

„**Kelias** – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. **Kelio elementai** yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2017 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. K-343 redakcija).

kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio stotiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme¹⁷“.

Atlikdami auditus ankstesniais metais, nustatėme, kad Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita nėra teisinga.

Atlikę audito procedūras šiais metais, nustatėme, kad vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniai matavimai ir teisinė registracija vykdoma, tačiau dar liko nepamatuotų ir neįteisintų vietinės reikšmės kelių. 2023 metais finansinės apskaitos duomenys buvo tikslinami, tačiau Kelmės rajono Savivaldybės tarybos vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašas¹⁸ nėra laiku tikslinamas, o vietinės reikšmės kelių (gatvių) metinė inventorizacija buvo atlikta formaliai: keliai apskaityti ne su visais elementais pagal kelių įstatymą, t. y., įvairios aikštelės, stotelės, pėsčiųjų perėjos – atskirai; kai kuriems keliams užregistruoti keli turto vienetai bei kaip minėta dar ne visiems vietinės reikšmės keliams (gatvėms) buvo atlikta techninė inventorizacija ir jie įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.

Remiantis audito metu surinktais įrodymais, nėra galimybės įsitikinti, ar finansinių ataskaitų rinkinio FBA straipsnio A. II.3 Infrastruktūros statiniai turto likutis nurodytas teisingai, todėl negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai 45 742,92 tūkst. Eur sumos.

Savivaldybės veiklos finansiniai rezultatai

Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi daugelis vartotojų priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas¹⁹.

Ataskaitiniais metais²⁰, lyginant su 2022 metais, 15 117,96 tūkst. eurais padidėjo Savivaldybės turtas bei ta pačia suma finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies balansinė vertė: nuo 111 510,69 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 126 628,65 tūkst. eurų 2023-12-31. Savivaldybės 27 952,49 tūkst. eurų finansinį turtą ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė: investicijos į kontroliuojamus ir asocijuotuosius subjektus ir investicijos į ne nuosavybės vertybinius papirus. Per 2023 m. finansinis turtas padidėjo 8 298,74 tūkst. eurų.

Savivaldybės įsipareigojimai padidėjo 6 540,26 tūkst. eurų - nuo 8 633,87 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 15 174,13 tūkst. eurų 2023-12-31; 3 040,6 tūkst. eurų padidėjo ilgalaikiai finansiniai, ir 3 49,66 tūkst. eurų padidėjo trumpalaikiai; nuo 5 381,64 tūkst. eurų 2022-12-31 iki 8 881,30 tūkst. Eurų 2023-12 31.

Savivaldybės finansinę būklę 2023 m. gruodžio 31 d. parodo grynojo turto rodiklis, o finansinės būklės pokyčius – grynojo turto pasikeitimai. Viešojo sektoriaus grynasis turtas – turto dalis, likusi iš viešojo sektoriaus subjekto turto atėmus visą įsipareigojimų vertę ir finansavimo sumas²¹. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės grynasis turtas sudarė 54 323,66 tūkst. eurų, kuris, lyginant su ataskaitinio laikotarpio pradžia, padidėjo 5 021,49 tūkst. eurų.

¹⁷ Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 2 str. 5 d.

¹⁸ Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-273 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-09 įsakymu Nr. 1K-388 patvirtinto 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁰ Savivaldybės veiklos finansiniai rodikliai nagrinėjami pagal Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis.

²¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).

Kelmės rajono savivaldybės 2023 m. finansiniai duomenys, tūkst. eurų

<i>Straipsnis</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>Skirtumas (+ padidėjo, - sumažėjo)</i>
<i>Ilgalaikis turtas, iš jo</i>	101223,33	111806,12	+10582,79
<i>Nematerialusis turtas</i>	152,70	138,86	-13,84
<i>Materialusis turtas</i>	81416,69	83714,77	+2298,08
<i>Finansinis turtas</i>	19653,75	27952,49	+8298,74
<i>Biologinis turtas</i>	136,46	135,33	-1,13
<i>Trumpalaikis turtas, iš jo</i>	10150,91	14687,20	+4536,29
<i>Atsargos</i>	817,16	840,15	+22,99
<i>Išankstiniai mokėjimai</i>	84,35	124,01	+39,66
<i>Per vienerius metus gautinos sumos</i>	3668,72	7424,96	+3756,24
<i>Trumpalaikės investicijos</i>	-	400,00	+400
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	5580,68	5898,08	+317,4
<i>Iš viso turto:</i>	111510,69	126628,65	+15117,96
<i>Finansavimo sumos</i>	53574,65	57130,86	+3556,21
<i>Įsipareigojimai, iš jų</i>	8633,87	15174,13	+6540,26
<i>Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai</i>	2903,08	5804,16	+2901,08
<i>Trumpalaikiai įsipareigojimai, iš jų</i>	5381,64	8881,30	+3499,66
<i>Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis</i>	870,84	911,41	+40,57
<i>Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai</i>	-	-	-
<i>Mokėtinos sumos tiekėjams</i>	435,13	464,37	+29,24
<i>Sukauptos mokėtinos sumos</i>	2600,50	6342,87	+3742,37
<i>Grynasis turtas, iš jo</i>	49302,17	54323,66	+5021,49
<i>Rezervai</i>	358,69	440,23	+81,54
<i>Nuosavybės metodo įtaka</i>	-913,73	-667,97	+245,76
<i>Sukauptas perviršis (deficitas)</i>	49857,22	54551,40	+4694,18
<i>Mažumos dalis</i>	-	-	-
<i>Iš viso finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies:</i>	111510,69	126628,65	+15117,96

Šaltinis. 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinio Finansinės būklės ataskaita

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

Savivaldybės biudžeto vykdymas

Savivaldybės biudžeto 2023 m. pajamos

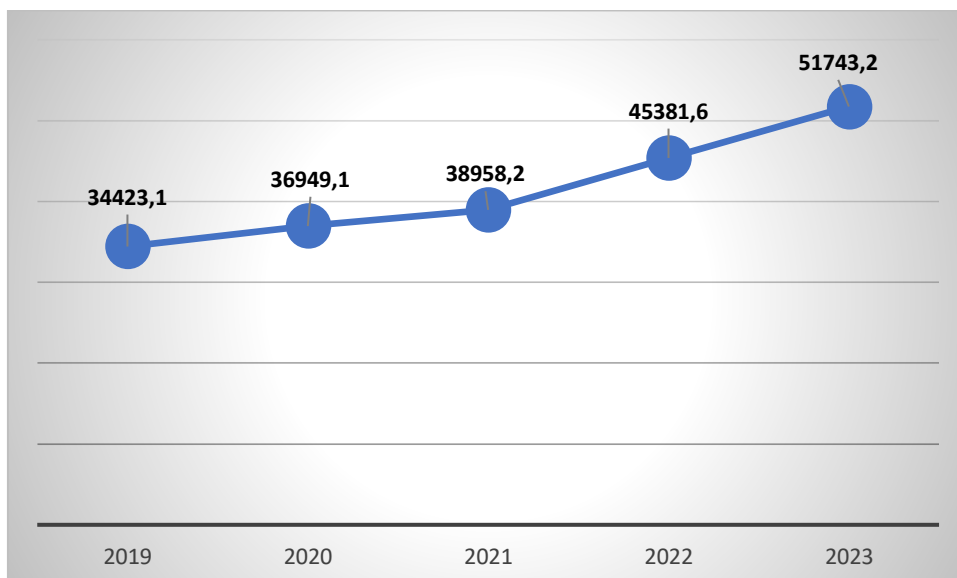
Kelmės rajono savivaldybės taryba 2023 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-25 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų programinio biudžeto patvirtinimo“ patvirtino rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų planą – 42 986,2 tūkst. Eur.

2023 m. gruodžio 31 d. patikslintas bendras rajono savivaldybės biudžeto pajamų planas buvo 48 138,2 tūkst. Eur. 2023 m. iš viso gauta 51 743,2 tūkst. Eur pajamų, paskolų paimta 3 812,5 tūkst. Eur. Bendras rajono biudžeto pajamų planas įvykdytas 107,5 proc., arba gauta 3 605,0 tūkst. Eur daugiau nei planuota. Lyginant su praėjusiais 2022 metais, pajamų gauta 6361,6 tūkst. Eur daugiau.

Biudžetinių metų eigoje Kelmės rajono savivaldybės taryba, atsižvelgdama į teisės aktų pakeitimus ir faktinį pajamų surinkimą, pradinį patvirtintą 42 986,2 tūkst. Eur biudžeto pajamų planą 2023 metais tikslino 10 kartų ir iš viso padidino 5 151,9 tūkst. Eur.

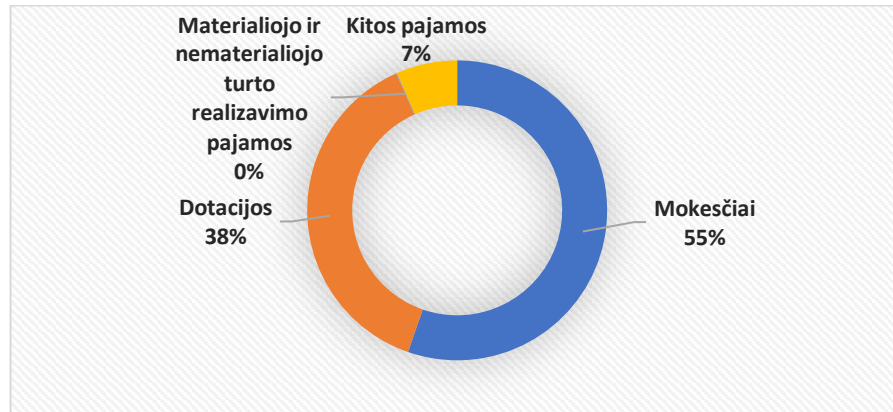
2019–2023 m. laikotarpiu bendros Savivaldybės biudžeto gaunamos pajamos nuosekliai didėjo (žiūrėti 2 pav.).

2 pav. Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dinamikos analizė už 2019-2023 metus, tūkst. Eur

Didžiausią Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudaro mokesčiai (55,0 proc.) ir dotacijos (38,0 proc.). Gyventojų pajamų mokestis sudaro didžiąją dalį (95,3 proc.) visų surenkamų mokesčių. 2023 m. gyventojų pajamų mokesčio planas įvykdytas ir viršytas 2892,1 tūkst. Eur arba 11,9 proc.

3 pav. 2023 metų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų struktūra (proc.)

2023 metais 38,0 proc. visų biudžeto pajamų sudarė pajamos iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei valstybės specialiosios dotacijos, o vietinės pajamos siekė 62,0 proc. Vietinių pajamų dalis rajono biudžeto pajamose, lyginant ataskaitinius metus su 2022 m., padidėjo 0,7 proc. ir buvo 61,3 proc.

2023 metų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų plano įvykdymo analizė

Eil. Nr.	Pajamos	2023 metai			2022 metai	2023-2022m. palyginimas, proc.
		Planas (patikslintas) tūkst., Eur	Įvykdymas, tūkst., Eur	Įvykdymas, proc.	Įvykdymas, tūkst. Eur	
1.	Gyventojų pajamų mokestis	24379	27271,1	111,9	23840,1	114,4
2.	Turto mokesčiai:					
	žemės mokestis	650	1089,3	167,6	677,4	160,8
	nekilnojamo turto mokestis	155	168,9	109,0	137,2	123,1
	paveldimo turto mokestis	10	14,1	141,0	11,3	124,8
3.	Mokesčiai už aplinkos teršimą	60	79,4	132,3	71,5	111,0
4.	Dotacijos	19085,5	19033,9	99,8	17083,6	110,9
5.	Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšos	656,5	636,5	95,5	461,4	156,1
6.	Žemės nuomos mokestis	140	292,4	208,9	258,7	113,0
7.	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	82	90	109,8	112,2	80,2
8.	Pajamos už prekes ir paslaugas	1473,3	1477,9	100,3	1284,8	115,0
9.	Valstybė rinkliava	45	72	160,0	51,2	140,6
10.	Vietinė rinkliava	1264,1	1333,5	105,5	1220,5	109,3
11.	Kitos neišvardytos ir neplanuotos pajamos	60,8	126,4	207,7	82,3	153,5
12.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	77	57,8	75,2	89,4	64,8
	Iš viso pajamų:	48138,2	51743,2	107,5	45381,6	114,0
13.	Lėšų likučiai išlaidoms dengti	3660,9	3660,9	100,0	3438,4	106,5
14.	Paskolos	3948,2	3812,5	96,6	1359,8	280,4
	Iš viso:	55747,3	59216,6	106,2	50179,8	118,0

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Savivaldybės biudžeto 2023 m. pajamų duomenys teisingomis sumomis priskirti valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ekonominei klasifikacijai, bei tinkamai įtraukti į Kelmės rajono savivaldybės parengtą

Savivaldybės biudžeto vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitą. Šioje ataskaitoje pateikta informacija apie Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamas yra tiksli ir teisinga.

Savivaldybės biudžeto 2023 m. išlaidos

Savivaldybės 2023 m. biudžeto patikslintas išlaidų planas – 55 747,3 tūkst. Eur., faktiškai patirta 54 648,7 tūkst. Eur išlaidų, planas įvykdytas 98,0 proc. Išlaidų planas viršijo pajamų planą, nes 3 948,2 tūkst. Eur išlaidos planuotos iš skolintų lėšų ir 3 660,9 tūkst. Eur praėjusių metų lėšų likučių buvo panaudoti biudžetinių įstaigų įsiskolinimui dengti ir ilgalaikėms paskoloms grąžinti.

2023 metais didžiausia išlaidų dalis teko švietimui 18 003,6 tūkst. Eur arba 32,9 proc. (iš jų 9 410,2 tūkst. Eur – mokymo lėšos), socialinei apsaugai ir pašalpoms mokėti 11 953,0 tūkst. Eur arba 21,9 proc., būstui ir komunaliniam ūkiui – 6 093,8 tūkst. Eur arba 11,2 proc. visų biudžeto išlaidų. Mažiausiai išlaidų dalis atiteko gynybos tikslams tik 45,0 tūkst. Eur arba 0,1 proc. nuo visų išlaidų.

2023 metus lyginant su 2022 metais savivaldybės biudžeto išlaidos padidėjo 8 129,8 tūkst. Eur (arba 17,5 proc.). Išlaidos didėjo visose srityse, tam įtakos turėjo kultūros, švietimo, socialinių darbuotojų darbo užmokesčio didinimas, minimalios algos padidėjimas, pareiginės algos bazinio dydžio padidinimas, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimai. Didžiausias pokytis ataskaitiniu laikotarpiu buvo būsto ir komunalinio ūkio srityje, išlaidos padidėjo 42,4 proc. arba 1 813,5 tūkst. Eur, tai lėmė įgyvendinami įvairūs vandentvarkos projektai („Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra bei inventorizavimas Kelmės rajone“, „Vandens gerinimo įrenginių statyba fluoridų šalinimui Kelmės mieste“, „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra Kelmės rajono savivaldybėje“). 30,1 proc. arba 1 102,4 tūkst. Eur padidėjo išlaidos, skirtos poilsiui, kultūrai ir religijai, nes buvo užbaigta teniso kortų statyba, pradėtas vykdyti projektas „Kelmės dvaro rūmų vidaus patalpų restauravimas ir naujos ekspozicijos įrengimas“. 24,8 proc. arba 2 113,6 tūkst. Eur išaugo išlaidos socialinei apsaugai ir pašalpoms mokėti – tai lėmė ne tik padidėjęs socialinių darbuotojų darbo užmokestis, bet ir padidėjusios įvairios išmokos ir kompensacijos, išaugęs kompensacijų gavėjų skaičius.

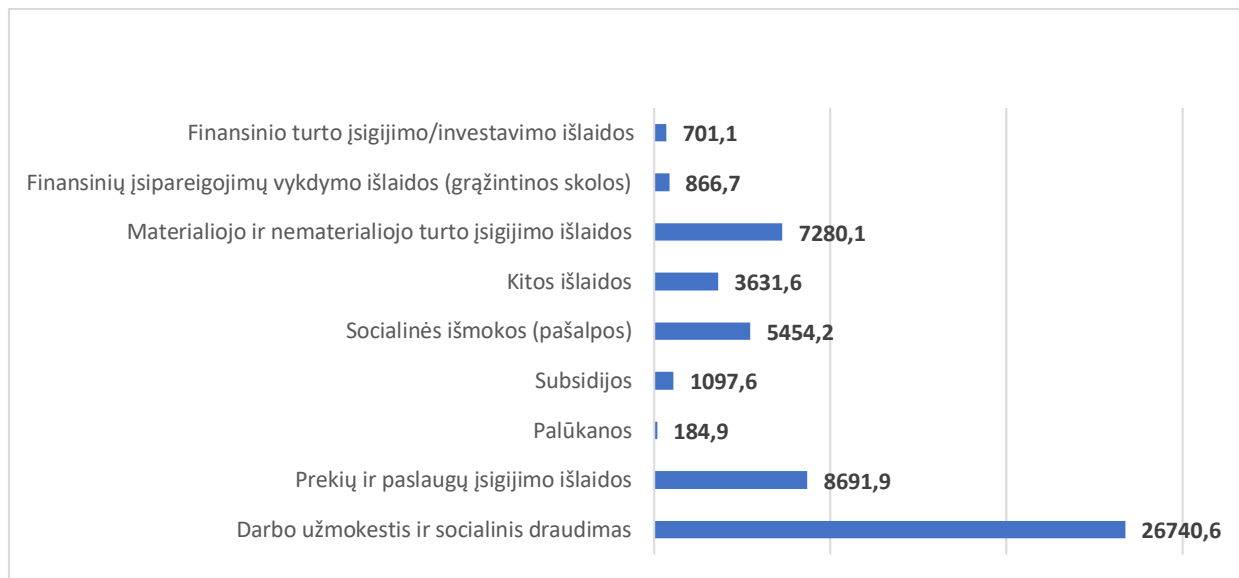
2023 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų plano įvykdymo analizė

Išlaidos	2023 metai			2022 metai	2023-2022m. palyginimas, proc.
	Planas (patikslintas), tūkst. Eur	Įvykdymas, tūkst. Eur	Įvykdymas, proc.	Įvykdymas, tūkst. Eur	
Bendros valstybės paslaugos	4632,2	4509,9	97,4	3916,2	115,2
Gynyba	45	45	100,0	37,7	119,4
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	996,4	996,4	100,0	948	105,1
Ekonomika	5630	5470,9	97,2	5121,6	106,8
Aplinkos apsauga	1738,2	1648,2	94,8	1451,9	113,5
Būstas ir komunalinis ūkis	6297	6093,8	96,8	4280,3	142,4
Sveikatos priežiūra	1190	1159,9	97,5	987,6	117,4
Poilsis, kultūra ir religija	4946,6	4768	96,4	3665,6	130,1
Švietimas	18050,3	18003,6	99,7	16530,1	108,9
Socialinė apsauga	12221,6	11953	97,8	9579,9	124,8
Iš viso:	55747,3	54648,7	98,0	46518,9	117,5

Biudžetas sudarytas programiniu principu²², asignavimai skirti 7-ioms Savivaldybės tarybos patvirtintoms programoms vykdyti. Asignavimai išlaidoms ir turtui įsigyti paskirstyti 42 asignavimų valdytojams. Kai kurie asignavimų valdytojai vykdo po kelias programas.

Didžiausia biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją – 26740,6 tūkst. Eur tenka darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokoms. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokoms išlaidas palyginus su 2022 metais, padidėjo 3225,3

4 pav. 2023 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų pasiskirstymas pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Eur

2019–2023 metų laikotarpiu Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas ir asignavimų panaudojimas nuosekliai didėjo. Per penkerius pastaruosius metus biudžeto pajamos padidėjo 17320,1 tūkst. Eurų arba 50,3 proc., išlaidos padidėjo 18916,7 tūkst. eurų arba 52,9 proc.

Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2023-12-31 sudarė 6715,56 tūkst. Eur, lyginant su 2022-12-31 buvusiu 3773,92 tūkst. Eur suma, padidėjo 2941,64 tūkst. Eur, arba 77,94 proc. Savivaldybė 2023 m. laikėsi nustatytų skolinimosi limitų.

Užtikrinta, kad būtų įgyvendinta 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²³ 13 str. 3 d. nuostata - 2024-01-01 esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2023-01-01 įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Pažymėtina, kad 2022 m. šio įstatymo reikalavimo Savivaldybė nesilaikė.

2023 metų pabaigoje Kelmės rajono savivaldybė, neįskaičiuojant paskolų, turėjo 717,5 tūkst. Eur mokėtinų sumų, iš jų: 343,5 tūkst. Eur socialinėms išmokoms (pašalpoms), 267,6 tūkst. Eur sudarė įsiskolinimas už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą. 2023 m. gruodžio 31 d. ilgalaikių įsiskolinimų Kelmės rajono savivaldybė neturėjo.

Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino savivaldybių skolinimosi limitų dydžius 2023 metams. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu laikomos Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priede prognozuojamų

²² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 16 str.

²³ 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22, Nr. XIV-1556

savivaldybės biudžeto pajamų²⁴. Minėtame 5 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos- 24340,00 tūkst. eurų. Taigi, rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau-Skolinimosi rodiklis), sudarė 24340,00 tūkst. eurų. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negalėjo viršyti 60 procentų šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų sumos, t. y., 14604,00 tūkst. eurų.

Ilgalaikių paskolų investiciniams projektams finansuoti iš komercinių bankų planas 2023 m. sudarė 3948,2 tūkst. Eur, paimta paskolų – 3812,5 tūkst. Eur. Per 2023 metus gražinta 866,7 tūkst. Eur paskolų, sumokėta 184,9 tūkst. Eur palūkanų. Savivaldybė 2023 m. gruodžio 31 d. turėjo paėmusi 6668,2 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų ir suteikusi 388,2 tūkst. Eur garantijų.

Lyginant su 2022 metais rajono savivaldybės ilgalaikis įsiskolinimas 2023 m. padidėjo 2895,8 tūkst. Eur, bei savivaldybės suteiktos garantijos padidėjo 321,4 tūkst. Eur.

SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO BEI NAUDOJIMO VERTINIMAS

Darbo apmokėjimo ir turto valdymo srityse nenustatėme reikšmingų pažeidimų, kurie turėtų įtakos metinių ataskaitų rinkinio sudarymui. Toliau audito ataskaitoje pateikiame nustatytus neatitikimus dėl kitų dalykų.

Neužtikrinamas tinkamas asmens duomenų saugumas

Asmens duomenys Savivaldybės administracijoje tvarkomi vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politika²⁵ (toliau – Politika).

Savivaldybės interneto svetainėje išskirta atskira skiltis „Asmens duomenų apsauga“, kurioje talpinama informacija apie asmens duomenų tvarkymą, vaizdo stebėjimą, interneto svetainės privatumo politiką.

Siekiant išvengti duomenų saugumo incidentų ir darbo ginčų, Įstaigų teisės aktai turi būti tvarkomi taip, kad būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų konfidencialumas²⁶.

Nors, pagal pateiktą informaciją, 2023 metais Administracijoje nebuvo gauta skundų, susijusių su asmens duomenų tvarkymu, tačiau nepakankamas asmens duomenų tvarkymo reglamentavimas, neužtikrina tinkamo asmens duomenų saugumo.

Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politika patvirtinta 2020 metais. *Patvirtinta Politika nepakankamai reglamentuoja tinkamo Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) reikalavimų ir organizacinių ir techninių asmens duomenų saugumo priemonių įgyvendinimo*²⁷. **Neapibrėžia konkrečių taisyklių, kuriomis siekiama užtikrinti teisių ir**

²⁴ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556).

²⁵Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politika, patvirtinta Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. A-439 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijoje politikos patvirtinimo“.

²⁶ Europos Parlamento ir Tarybos 2016 m. balandžio 27 d. reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

²⁷ 2018-10-31 Valstybinės duomenų inspekcijos patvirtintos „Tinkamų organizacinių ir techninių duomenų saugumo priemonių įgyvendinimo gairės“.

laisvių apsaugą tvarkant darbuotojų asmens duomenis su darbo santykiais susijusiame kontekste. Visu pirma juos idarbinant, vykdant darbo sutartį bei pasibaigus darbo santykiams. Apskaitos politika nedetalizuoja asmens duomenų tvarkymo ***skirtingais darbo santykių etapais. Darbuotojų idarbinimo procese*** (pvz., kokia informacija apie kandidatą disponuojama ir iš kur gali būti renkama, kandidato asmens duomenų tvarkymas pasibaigus atrankai, atrankos metu gautų asmens kontaktinių duomenų panaudojimas vėliau ir kt.), ***darbo laikotarpiu*** (darbuotojų veikla, naudojantis darbdavio įrenginiais, programine įranga, kitais elektroniniais prietaisais ir kt.), ***pasibaigus darbo santykiams*** (darbuotojo el. pašto naudojimas, darbuotojo duoto sutikimo tvarkymas, telefono numerio perdavimas pasibaigus darbo santykiams ir kt.) Nedetalizuoti būtini asmens duomenų tvarkymo teisiniai pagrindai – sutikimas, teistumo duomenų tvarkymas, teisėtas interesas (tvarkant asmens duomenis, užfiksuotus vaizdo stebėjimo priemonėmis, elektroninio pašto stebėsenos priemonėmis ir pan.)²⁸

Be to, vadovaujantis Valstybinės duomenų inspekcijos rekomendacijomis²⁹, Asmens duomenų ir jų tvarkymo saugumo politika turi būti peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per metus.

Kai kuriose įstaigose neskelbiami asmens duomenų apsaugos pareigūnai ir asmenys atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašu³⁰: „***Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Asmens duomenų apsauga“ skelbiamos asmens duomenų tvarkymo taisyklės, vaizdo asmens duomenų tvarkymo taisyklės, asmens duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarkos aprašas, duomenų subjektų prašymų įgyvendinti duomenų subjektų teises formos, asmens duomenų apsaugos pareigūno vardas, pavardė, pareigos, kontaktinė informacija (telefono numeris ir (ar) elektroninio pašto adresas arba informacija apie elektroninio pašto adreso sudarymo tvarką) ir kita aktuali informacija asmens duomenų tvarkymo klausimais***“.

Kelmės rajono savivaldybės administracija, Kelmės Algirdo Lipeikos menų mokykla, Kelmės specialioji mokykla, Kelmės kultūros centras, BĮ Kelmės rajono finansinės apskaitos centras, VšĮ Kelmės rajono psichikos sveikatos centras, VšĮ Kelmės sporto centras, UAB „Kelmės vietinis ūkis“, UAB „Kelmės autobusų parkas“ interneto svetainėse neskelbia kontaktinių duomenų asmens, atsakingo už duomenų apsaugos įgyvendinimą.

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašu³¹: „***Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama (arba pateikiamos nuorodos į informacijos paskelbimo šaltinius) informacija apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą***

Prieiga internetu: https://vdai.lrv.lt/uploads/vdai/documents/files/Rekomend_tech_priemones_gaires_2018.pdf.

²⁸Asmens duomenų apsauga darbo santykių kontekste. Gairės viešojo sektoriaus institucijoms ir organizacijoms, 2023 m.

²⁹ 2018-10-31 Valstybinės duomenų inspekcijos patvirtintos „Tinkamų organizacinių ir techninių duomenų saugumo priemonių įgyvendinimo gairės“.

Prieiga internetu: https://vdai.lrv.lt/uploads/vdai/documents/files/Rekomend_tech_priemones_gaires_2018.pdf.

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1261 patvirtinto Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo 25 p. (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1261 patvirtinto Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo 21 p. (su vėlesniais pakeitimais).

(apie įstaigos vadovo patvirtintą korupcijos prevencijos veiksmų planą ir jo įgyvendinimo rezultatus); išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir numatytus bei atliktus veiksmus dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo ar mažinimo ir pasiektus rezultatus; korupcijos rizikos analizėje nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą, atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus; teisės aktų projektų antikorporcinį vertinimą; pareigybes, į kurias pretenduojant turi būti surinkta informacija apie asmenį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo III skyriaus nuostatomis; korupcijos rizikos valdymo tobulinimo veiksmus; nustatyto atsparumo korupcijai lygio rezultatai; nustatytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, jų pobūdį ir skaičių; kur ir kaip pranešti apie korupciją; subjektą, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje. Įstaigos iniciatyva gali būti skelbiama ir kita aktuali informacija apie korupciją ir jos prevenciją“.

Audito metu nustatyta, kad informacija apie paskirtą asmenį už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje nepaskelbta šių įstaigų interneto svetainėse: BĮ Kelmės rajono priešgaisrinės saugos tarnyba, UAB „Kelmės vietinis ūkis“ (pateikta nebeaktuali informacija), UAB „Kelmės autobusų parkas“, Kelmės rajono socialinių paslaugų centras, Kelmės kultūros centras.

Dėl asmenų atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigose ir darbuotojų, įstaigose atsakingų už VPIDĮ kontrolę ir priežiūrą, kompetencijų didinimo

2023 metų liepos 14 d. Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito ataskaitoje Nr. KA-7 „Kelmės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto naudojimo vertinimas“ buvo teikti pastebėjimai dėl administracijoje ir įstaigose, paskirtų atsakingų už VPIDĮ priežiūrą ir kontrolę netinkamo funkcijų atlikimo. Asmenims, kuriems pavesta vykdyti VPIDĮ priežiūrą ir kontrolę įstaigose, ši funkcija nėra pagrindinė, todėl, dažniausiai jiems trūksta kompetencijų ir laiko užsiimti VPIDĮ pažeidimų prevencija.

Dėl šių pastebėjimų buvo teikta rekomendacija - *imtis konkrečių priemonių darbuotojų, įstaigose atsakingų už VPIDĮ kontrolę ir priežiūrą, kompetencijos didinimui, t. y., organizuoti mokymus, teikti konsultacijas ar kt.* Negavus informacijos apie šios rekomendacijos įgyvendinimą, manome, kad ši rekomendacija aktuali, kadangi darbuotojų kompetencijos ir jų didinimas - vienas reikšmingiausių veiksnių sklandžiam darbuotojų funkcijų vykdymui.

Šio audito procedūrų metu nustatėm, kad kai kurios įstaigos interneto svetainėse neskelbė asmenų atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, manome, kad asmenų atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigose, kompetencijų didinimas taip pat yra labai svarbus ir tikslingas.

Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašo nuostatos nebuvo vykdomos, o pats tvarkos aprašas nebeatitinka LR vietos savivaldos įstatymo reikalavimų

Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T-144 patvirtintas Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašas, kuriame nustatyta, kaip kontroliuojami vykdomąsias funkcijas atliekantys Savivaldybės įstaigų ir įmonių darbuotojai, kaip atsiskaitoma už Savivaldybės tarybos priimtų sprendimų vykdymą.

LR vietos savivaldos įstatyme³² nurodoma, kad Meras: „iki kiekvienų einamųjų metų birželio 15 dienos savivaldybės tarybai raštu atsiskaito, kaip įgyvendinami įstatymai, Vyriausybės nutarimai,

³² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 2 d. 2 p.

savivaldybės tarybos sprendimai, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai“.

Pasikeitus Įstatymui³³, Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašas nebeatitinka Įstatymo reikalavimų. Pagal šiuo metu galiojančias nuostatas, Savivaldybės administracijos skyrių vadovai pagal savo kompetenciją, užtikrindami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių vykdymą, apie tai kas ketvirtą informaciją elektroninėmis priemonėmis turėtų teikti ne Savivaldybės administracijos direktoriui, bet Savivaldybės merui.

Pažymėtina, kad 2023 metų liepos 14 d. Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito ataskaitoje Nr. KA-7 „Kelmės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto naudojimo vertinimas“ buvo teikti pastebėjimai dėl Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašo nuostatų vykdymo. Už rekomendacijos įgyvendinimą, teiktos dėl minėto tvarkos aprašo vykdymo, atsakingas – Teisės ir personalo skyrius, kuris iki 2024 m. sausio mėnesio turėjo pateikti tvirtinti tvarką pagal kurią informacija apie LR įstatymų ir kitų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių vykdymą bus teikiama Administracijos direktoriui, Tarybos komitetams, tačiau nepateikė ir aprašo nuostatų nevykdė.

Sutartys, kurias privaloma viešinti, neviešinamos CVP IS tvarkos aprašo nustatyta tvarka

Informacijos viešinimo CVP IS tvarkos aprašo nuostatos³⁴ nurodo, kad: „Pirkimo vykdytojas raštu pateiktus laimėjusių dalyvių pasiūlymus (išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu) (kai vykdomos derybos, galutinius pasiūlymus), raštu sudarytas pirkimo sutartis, preliminariąsias sutartis, bei vidaus sandorius viešina CVP IS ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo pirkimo sutarties, preliminariosios sutarties ar vidaus sandorio sudarymo, bet ne vėliau nei iki pirmojo mokėjimo pagal jį pradžios. Jei pirkimo vykdytojas keičia raštu sudarytą pirkimo sutartį, preliminariąją sutartį ar vidaus sandorį, šie pakeitimai turi būti paskelbti CVP IS ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo atitinkamų pakeitimų atlikimo. Informaciją apie žodžiu sudarytas sutartis pirkimo vykdytojas viešina CVP IS ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo to ketvirčio, per kurį buvo sudarytos sutartys, pabaigos“.

Įstaigos, kurios sudarytų sutarčių raštu nepaviešino CVP IS tvarkos aprašo nustatyta tvarka:

- **VŠĮ Kelmės ligoninė. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 115, nepaviešinta – 10.**
 - **Šaukėnų kultūros ir amatų centras. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 1, nepaviešinta - 1.**
 - **Kelmės švietimo pagalbos tarnyba. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 1, nepaviešinta - 1.**
 - **Kelmės „Aukuro“ vidurinė mokykla. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 13, nepaviešinta - 6.**
 - **Kelmės Algirdo Lipeikos menų mokykla. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 9, nepaviešinta - 9.**
 - **Kelmės švietimo pagalbos tarnyba. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 1, nepaviešinta - 1.**
 - **Kelmės Jono Graičiūno gimnazija. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 13, nepaviešinta - 3.**
-

³³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 2 d. 2 p.

³⁴2017 m. birželio 19 d. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. IS-91 patvirtino Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo 30 p.

- Kelmės specialioji mokykla. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 22, nepaviešinta - 3.
- Kelmės krašto muziejus. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 12, nepaviešinta - 11.
- Kelmės rajono savivaldybės administracija. 2023 metais sutarčių, kurias privaloma viešinti CVP IS, skaičius 228, nepaviešinta - 3.

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnybos švieslentė pagal pirkimų vykdytojus.

Dėl LR želdynų įstatymo nuostatų įgyvendinimo

LR želdynų įstatymo 20 str. nurodoma, kokią informaciją ir kokiais terminais Savivaldybių vykdomosios institucijos privalo skelbti savivaldybės interneto svetainėje, t. y., *informacija apie numatomą viešojo atskirojo želdyno projektavimą; viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo bei viešųjų želdynų įrengimo ar pertvarkymo darbai; apie numatomo keisti žemės sklypo, kuriame yra atskirasis želdynas ar viešasis priklausomasis želdynas, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ar žemės sklypo naudojimo būdą; želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos išvadas; sodmenų, reikalingų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbams atlikti, einamąjį (iki 3 metų laikotarpiui) ir perspektyvinį (iki 10 metų laikotarpiui) poreikį; numatomą želdynų ir želdinių inventorizavimo konkrečiose teritorijose laiką; informaciją apie atliktą želdynų ir želdinių inventorizaciją ir apibendrintus jos rezultatus; informaciją apie želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų lėšų panaudojimą per praėjusius kalendorinius metus; Savivaldybių vykdomosios institucijos želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadą.*

Audito metu nustatyta, kad Kelmės rajono savivaldybėje neįgyvendinamas Želdynų įstatymo nuostatos ir interneto svetainėje neskelbiama informacija apie: sodmenų, reikalingų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbams atlikti, einamąjį (iki 3 metų laikotarpiui) ir perspektyvinį (iki 10 metų laikotarpiui) poreikį; numatomą želdynų ir želdinių inventorizavimo konkrečiose teritorijose laiką; informaciją apie atliktą želdynų ir želdinių inventorizaciją ir apibendrintus jos rezultatus; apie želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų lėšų panaudojimą per praėjusius kalendorinius metus³⁵.

³⁵ Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 metų liepos 14 d. Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito ataskaitoje Nr. KA-7 „Kelmės rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės lėšų ir turto naudojimo vertinimas“ buvo teikti pastebėjimai dėl LR želdynų įstatymo nuostatų įgyvendinimo, tačiau interneto svetainėje vis dar neskelbiama informacija apie želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų lėšų panaudojimą per praėjusius kalendorinius metus.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Priemonės, kurių bus imtasi rekomendacijai įgyvendinti, komentarai	Terminas priemonei įvykdyti, vykdytojas (-ai)
1	2	3	4
ADMINISTRACIJAI			
1.	Parengti gaires VSS veiklos ataskaitų rengimui, kad būtų užtikrintas informacijos aiškumas, atitikimas keliamiems reikalavimams ir orientuota į vartotojų poreikius.	Planuojama parengti VSS veiklos ataskaitų rengimo taisykles.	2024-12-31 Savivaldybės administracijos Teisės ir personalo skyriaus vedėjas, Savivaldybės mero patarėja teisės klausimais
2.	Siekiant užtikrinti tinkamą BDAR reikalavimų ir organizacinių ir techninių asmens duomenų saugumo priemonių įgyvendinimą, atnaujinti Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politiką, vadovaujantis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos rekomendacijomis.	Planuojama peržiūrėti Asmens duomenų tvarkymo Kelmės rajono savivaldybės administracijos politiką.	2024-12-31 Savivaldybės administracijos sudaryta komisija
3.	Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo nuostatomis, interneto svetainėje paskelbti kontaktinius duomenis asmens, atsakingo už duomenų apsaugos įgyvendinimą.	Informacija yra skelbiama.	Įgyvendinta. Bendrasis priėmimo skyrius
4.	Užtikrinant tinkamą asmens duomenų apsaugą, Savivaldybės kontroliuojamuose viešojo sektoriaus subjektuose, paskirti atsakingą asmenį, kuris vykdytų nuolatinę įstaigų stebėseną šioje srityje.	Nuo 2023-04-24 Savivaldybės administracijoje pradėjo dirbti specialistas, atsakingas už duomenų apsaugą. Stebėseną yra atliekama.	Vykdoma nuolat. Administracijos vyriausioji specialistė Vaida Linikienė
5.	Imtis konkrečių priemonių darbuotojų, įstaigose atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, ir atsakingų už VPIDĮ kontrolę ir priežiūrą, kompetencijos didinimui, t. y., organizuoti mokymus, teikti konsultacijas ar kt.	Nuo 2023-04-24 Savivaldybės administracijoje pradėjo dirbti specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Specialistas susipažinęs su Savivaldybės kontroliuojamais viešojo sektoriaus subjektais pradėjo vykdyti stebėseną, kontrolę, teikti konsultacijas. Įmonėms ir įstaigoms persiunčiama informacija apie organizuojamus mokymus, seminarus, diskusijas ir pan.	Vykdoma nuolat. Administracijos vyriausioji specialistė Vaida Linikienė

		<p>Primenama apie Korupcijos prevencijos įstatyme numatytą įpareigojimą viešojo sektoriaus subjektą užtikrinti darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo didinimo vykdymą, t. y. skatinant darbuotojus patiems savarankiškai gilinti žinias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais bei pasiūlyta naudoti nemokamą įrankį – e. mokymų platformą.</p> <p>2023-12-07 tiek Administracijos darbuotojams, tiek Savivaldybei pavaldžioms įmonėms, įstaigoms, kartu su Antikorupcijos komisija buvo organizuotas Tarptautinės antikorupcijos dienos renginys, kuriame pranešimą tema „Kaip korupcija keičia savo veidą ir pavidalą“ skaitė (vedė pokalbį) VU Šiaulių akademijos mokslininkė Rita Toleikienė.</p>	
6.	Atnaujinti Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašą pagal LR vietos savivaldos įstatymo pakeitimus.	Planuojama atnaujinti Kelmės rajono savivaldybės tarybos priimtų teisės aktų vykdymo kontrolės tvarkos aprašą.	2024-12-31 Savivaldybės administracijos Teisės ir personalo skyriaus vedėjas, Savivaldybės mero patarėja teisės klausimais
7.	Parengti tvarką pagal kurią informacija apie Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių vykdymą bus teikiama Merui, Tarybos komitetams.	Planuojama parengti tvarką pagal kurią informacija apie Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų, Savivaldybės mero potvarkių vykdymą bus teikiama Merui, Tarybos komitetams.	2024-12-31 Savivaldybės administracijos Teisės ir personalo skyriaus vedėjas, Savivaldybės mero patarėja teisės klausimais
8.	Siekiant įgyvendinti LR želdynų įstatymo nuostatas, interneto svetainėje skelbti privalomą informaciją pagal įstatymo nuostatas.	<p>1. Skelbti informaciją apie atliktų želdynų ir želdinių inventorizaciją ir apibendrintus jos rezultatus;</p> <p>2. Skelbti informaciją apie atkuriamosios vertės kompensacijų lėšų panaudojimą per praėjusius kalendorinius metus.</p>	<p>Atlikus inventorizaciją</p> <p>Vieną kartą metuose</p> <p>Turto valdymo skyriaus vedėjo pavaduotoja Raimonda Parnarauskienė</p>

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildė Kontrolės ir audito tarnyba;

3–4 lentelės stulpelius užpildė Administracija ir pateikė Kontrolės ir audito tarnybai.

Apie nustatytus neatitikimus bei rekomendacijas jiems pašalinti įstaigos buvo informuotos Kontrolės ir audito tarnybos raštais³⁶.

Patarėja I. e. Savivaldybės kontrolierės pareigas

Neringa Dirmeikienė

³⁶ 2024-05-06 raštas Nr. SK-(3.8)-18 „Dėl nustatytų neatitikimų“.

PRIEDAI

Audito ataskaitos

„Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“

1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

LR – Lietuvos Respublika;

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

ES – Europos Sąjunga;

NMA – Nacionalinė mokėjimo agentūra;

BĮ – Biudžetinė įstaiga;

AB – Akcinė bendrovė

UAB – Uždaroji akcinė bendrovė;

VŠĮ – Viešoji įstaiga;

VSS – Viešojo sektoriaus subjektas;

AV – Asignavimų valdytojas;

NTR – Nekilnojamojo turto registras;

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;

Kontrolės ir audito tarnyba – Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba;

MFAR – Metinių finansinių ataskaitų rinkinys;

FAR – Finansinių ataskaitų rinkinys

FBA – Finansinės būklės ataskaita;

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita;

MBVAR – Metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

BVAR – Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

DK – Didžioji knyga;

IT – Informacinės technologijos;

VPIDĮ – Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas;

Savivaldybė – Kelmės rajono savivaldybė;

Administracija – Kelmės rajono savivaldybės administracija;

Kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas – viešojo sektoriaus subjektas, kuriam pavaldūs ar atskaitingi kiti viešojo sektoriaus subjektai arba kuris daro kitiems viešojo arba privataus sektoriaus subjektams lemiamą poveikį. Savivaldybėse savivaldybės įstaigų kontroliuojančiuoju viešojo sektoriaus subjektu šio įstatymo taikymo tikslu laikoma savivaldybės administracija.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai – savivaldybės biudžetinės įstaigos, šių įstaigų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys ir šių juridinių asmenų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, savivaldybės išdas, savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas išteklių fondas.

Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema (toliau – VSAKI sistema) – visuma Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų organizacinių, telekomunikacinių ir programinių priemonių ir duomenų bazių, naudojamų viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms parengti.

Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schema – viešojo sektoriaus subjektų hierarchinis sąrašas, kuriame nurodoma:

1) už viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir pasirašymą atsakingas subjektas (subjektai);

2) viešojo sektoriaus subjektų grupę finansinių ataskaitų rinkiniams parengti sudarantys viešojo sektoriaus subjektai, kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas;

3) už viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir pasirašymą atsakingas subjektas (subjektai).

Viešojo sektoriaus subjektų grupės ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų ir savivaldybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų ataskaitų rinkiniai, kurių duomenys konsoliduoti į vieną ataskaitų rinkinį ir teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinys.

Audito ataskaitos

„Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“

2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas - įvertinti Kelmės rajono savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Kelmės rajono savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Audituojamas laikotarpis – 2023 metai.

Auditas atliktas:

- ✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, Valstybės kontrolės patvirtintas metodikas ir kitus teisės aktus;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 823 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikomas svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 546 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Audito apimtis ir metodai:

Audituotas 2023 metų savivaldybės ataskaitų rinkinys:

- ❖ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys:
 - Finansinės būklės ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo turto, grynojo turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų vertę 2023-12-31 datai);

- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, kiek uždirbta pajamų, patirta sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį (nuo metų pradžios));
 - Pinigų srautų ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, iš kur gauti ir kam išleisti pinigai per ataskaitinį laikotarpį);
 - Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (parodo, kaip judėjo grynasis turtas (turtas atėmus finansavimo sumas ir įsipareigojimus) per ataskaitinį laikotarpį);
 - Savivaldybės 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų VSS grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas
- ❖ 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
- Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Savivaldybės atskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių 1 priedas);
 - Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Savivaldybės atskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių 2 priedas);
 - Mokėtinų sumų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Savivaldybės atskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių 9 priedas);
 - Skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Savivaldybės atskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių 10 priedas);
 - 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas.
- ❖ Savivaldybės veiklos ataskaita

Kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta 40 VSS sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų:

31 savivaldybės biudžetinės įstaigos;

8 viešosios įstaigos;

1 išteklių fondas (iždas).

Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas pateikiamas 3 priede.

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenų

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:

- **Turto srityje.** Vietinės reikšmės kelių (gatvių), infrastruktūros ir kitų statinių, biologinio turto apskaitymo teisingumo, vertės tikslinimo ir turto priskyrimo tinkamai grupei.
- **Išlaidų srityje.** Išlaidų priskyrimą ekonominės klasifikacijos straipsniams.

Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:

- **Turto srityje.** Vietinės reikšmės kelių (gatvių), infrastruktūros ir kitų statinių, biologinio turto apskaitymo teisingumo, vertės tikslinimo ir turto priskyrimo tinkamai grupei įvertinimas.
- **Įsipareigojimų srityje.** Įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumo, ūkinių operacijų registravimo apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis) įvertinimas.
- **Išlaidų srityje.** Išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams įvertinimas.
- **Pajamų sritis.** Gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumo, pajamų pripažinimo ir įvertinimo ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimo (laiku, teisinga verte, esant

tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis) įvertinimas.

- **Sąnaudų sritis.** Sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimo ir registravimo (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumas, tikrumas, užregistravimas teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimo laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas įvertinimas.
- **Metinių finansinių ataskaitų vertinimo sritis.** Duomenų ir informacijos metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikimas pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus įvertinimas.
- **Bendras ataskaitų rinkinio konsolidavimo proceso vertinimas.** Konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumo, išsamumo ir tikslumo įvertinimas. Bendras ataskaitų rinkinio pateikimo, struktūros ir turinio, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimų įvertinimas.
- **Savivaldybės biudžeto pajamų sritis.** Biudžeto pajamų vykdymo ataskaitoje biudžeto pajamų plano duomenų; gautų mokesčių atvaizdavimo įvertinimas.
- **Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis.** Išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams, atvaizdavimo Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitoje įvertinimas.
- **2023 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas.** Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano patvirtinimo ir patikslinimo Savivaldybės tarybos sprendimais; Savivaldybės Biudžeto pajamų vykdymo ataskaitos parengimo pagal teisės aktų reikalavimus įvertinimas.
- **Skolinių įsipareigojimų sritis.** Savivaldybės gautų paskolų ir prisiimtų skolinių įsipareigojimų kredito įstaigoms atitikimas teisės aktams, reglamentuojantiems skolinimosi tvarką ir limitus įvertinimas.
- **2023 m. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimas. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atliekant:**
 - ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras: vertinome turto naudojimo, turto valdymo teisėtumą, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;
 - ilgalaikių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome skolos limitų laikymąsi, metinės inventORIZACIJOS atlikimą;
 - darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: vertinome, ar patvirtinta darbo apmokėjimo sistema atitinka teisės aktų reikalavimus; ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;
 - sąnaudų audito procedūras: vertinome atsargoms skirtų išlaidų panaudojimo teisėtumą; turto nurašymo teisėtumą; ar išlaidos prekėms ir paslaugoms įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano; ar valstybės biudžeto lėšos, skirtos išmokoms vaikams mokėti, panaudotos teisės aktų nustatyta tvarka; ar savivaldybės biudžeto lėšos skirtos piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams kompensacijoms ir socialinėms pašalpoms panaudotos teisės aktų nustatyta tvarka.

Bendrai ataskaitų rinkinį vertinome - taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą; bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus; bendrą (konsoliduotųjų) biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metiniais finansiniais ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti.

Audito ataskaitos

„Kelmės rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“
3 priedas

Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) MFAR ir MBVAR VSS grupės sąrašas

Eil. Nr.	Teisinė forma	Subjektas	Metinių FAR	Metinių BVAR
1.		Kelmės rajono savivaldybės (iždas)	✓	
2.	BĮ	Kelmės rajono savivaldybės administracija	✓	✓
3.	BĮ	Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	✓	✓
4.	BĮ	Kelmės rajono Elvyravos pagrindinė mokykla	✓	✓
5.	BĮ	Kelmės specialioji mokykla	✓	✓
6.	BĮ	Kelmės rajono Tytuvėnų gimnazija	✓	✓
7.	BĮ	Kelmės rajono finansinės apskaitos centras	✓	✓
8.	BĮ	Kelmės Jono Graičiūno gimnazija	✓	✓
9.	BĮ	Kelmės „Aukuro“ pagrindinė mokykla	✓	✓
10.	BĮ	Kelmės rajono Kražių Žygimanto Liauksmo gimnazija	✓	✓
11.	BĮ	Kelmės r. Pakražančio gimnazija	✓	✓
12.	BĮ	Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazija	✓	✓
13.	BĮ	Kelmės r. Šaukėnų Vlado Pūtvio-Putvinskio gimnazija	✓	✓
14.	BĮ	Kelmės „Kražantės“ progimnazija	✓	✓
15.	BĮ	Kelmės Algirdo Lipeikos menų mokykla	✓	✓
16.	BĮ	Kelmės lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	✓	✓
17.	BĮ	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis	✓	✓
18.	BĮ	Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešoji biblioteka	✓	✓
19.	BĮ	Kelmės kultūros centras	✓	✓

20.	BĮ	Kražių Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus kultūros centras	✓	✓
21.	BĮ	Kelmės krašto muziejus	✓	✓
22.	BĮ	Kelmės mažasis teatras	✓	✓
23.	BĮ	Liolių socialinės globos namai	✓	✓
24.	BĮ	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	✓	✓
25.	BĮ	Kelmės rajono socialinių paslaugų centras	✓	✓
26.	BĮ	Kelmės rajono priešgaisrinės saugos tarnyba	✓	✓
27.	BĮ	Kelmės švietimo pagalbos tarnyba	✓	✓
28.	BĮ	Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	✓	✓
29.	BĮ	Tytuvėnų kultūros centras	✓	✓
30.	BĮ	Užvenčio kultūros centras	✓	✓
31.	BĮ	Šaukėnų kultūros ir amatų centras	✓	✓
32.	BĮ	Pakražančio kultūros centras	✓	✓
33.	VšĮ	Kelmės rajono Psichikos sveikatos centras	✓	
34.	VšĮ	Kelmės ligoninė	✓	
35.	VšĮ	Kelmės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	✓	
36.	VšĮ	Kelmės rajono bendrosios praktikos gydytojų centras	✓	
37.	VšĮ	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centras	✓	
38.	VšĮ	Šaukėnų ambulatorija	✓	
39.	VšĮ	Kelmės sporto centras	✓	
40.	VšĮ	Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras	✓	
41.		Kelmės apylinkių seniūnija		✓
42.		Kelmės seniūnija		✓
43.		Kražių seniūnija		✓
44.		Kukečių seniūnija		✓
45.		Liolių seniūnija		✓
46.		Pakražančio seniūnija		✓
47.		Šaukėnų seniūnija		✓
48.		Tytuvėnų seniūnija		✓
49.		Tytuvėnų apylinkių seniūnija		✓
50.		Užvenčio seniūnija		✓
51.		Vaiguvos seniūnija		✓

